

¹Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Klinička bolnica "Dubrava" ♦ Avenija G. Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb

²Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju
Referentni centar MZSS RH za reumatoidni artritis
Klinički bolnički centar Zagreb ♦ Kišpatićeva 12 ♦ 10000 Zagreb

OCJENA AKTIVNOSTI ANKILOZANTNOG SPONDILITISA PRIMJENOM BASDAI I ASDAS INSTRUMENTA

SCORING OF DISEASE ACTIVITY USING BASDAI AND ASDAS METHOD IN ANKYLOSING SPONDYLITIS

Dubravka Bobek¹ ♦ Iva Žagar² ♦ Kristina Kovač² ♦ Porin Perić²
Božidar Ćurković² ♦ Đurđica Babić-Naglić²

Za procjenu aktivnosti ankilozantnog spondilitisa (AS) najčešće se koristi Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index (BASDAI) kojim se kroz 6 pitanja evaluira 5 osnovnih simptoma bolesti (umor, bol u kralježnici, bol i otekline zglobova, osjetljivost enteza, intenzitet i trajanje jutarnje zakočenosti). Ankylosing Spondylitis Disease Activity Score (ASDAS) je prvi validirani indeks za procjenu aktivnosti AS koji uz bolesnikovu ocjenu simptoma bolesti (bolova u kralježnici, trajanja jutarnje zakočenosti, aktivnosti bolesti, bolova i otekline perifernih zglobova) uključuje reaktante akutne faze (SE ili CRP).

Cilj rada je usporediti BASDAI i ASDAS indekse na skupini bolesnika s AS, procijeniti njihovu sukladnost i procijeniti utjecaj SE, umora i boli u kralježnici na dobivene vrijednosti.

Istraživanje je provedeno po tipu presječne studije u 36 bolesnika s AS kojima je aktivnost bolesti određena BASDAI i ASDAS (SE) indeksom isti dan. Statistička analiza podataka učinjena je Student t-testom te tablica-ma frekvencije za neparametrijske podatke.

Kao što je i očekivano potvrđena je korelacija između BASDAI i ASDAS indeksa. Prosječna vrijednost BASDAI/ASDAS svih bolesnika iznosila je 4,2/2,8. Od 36 bolesnika s AS prema BASDAI indeksu 42 % je imalo blago aktivnu bolest (BASDAI <4) dok je prema ASDAS indeksu 44 % bolesnika imalo jako aktivnu bolest (ASDAS 2,1-3,5). Viša aktivnost bolesti prema ASDAS indeksu posljedica je ubrzane SE koja se procjenjuje samo u ASDAS indeksu. Bolesnici s višim BASDAI indeksom imaju statistički značajno više izražen umor i bol u kralježnici bez statistički značajne razlike u SE ($p=0,120$). Ispitanici s višim ASDAS indeksom imaju također značajno izraženiji umor i bol u kralježnici, ali za razliku od BASDAI-a i SE ($p=0,001$).

ASDAS je noviji klinički indikator aktivnosti AS koji je komparabilan s BASDAI instrumentom. U ovoj skupini bolesnika ASDAS se čini osjetljivijim upitnikom jer diskriminira više bolesnika s aktivnom bolešću.

Ključne riječi: ankilozantni spondilitis, BASDAI, ASDAS